

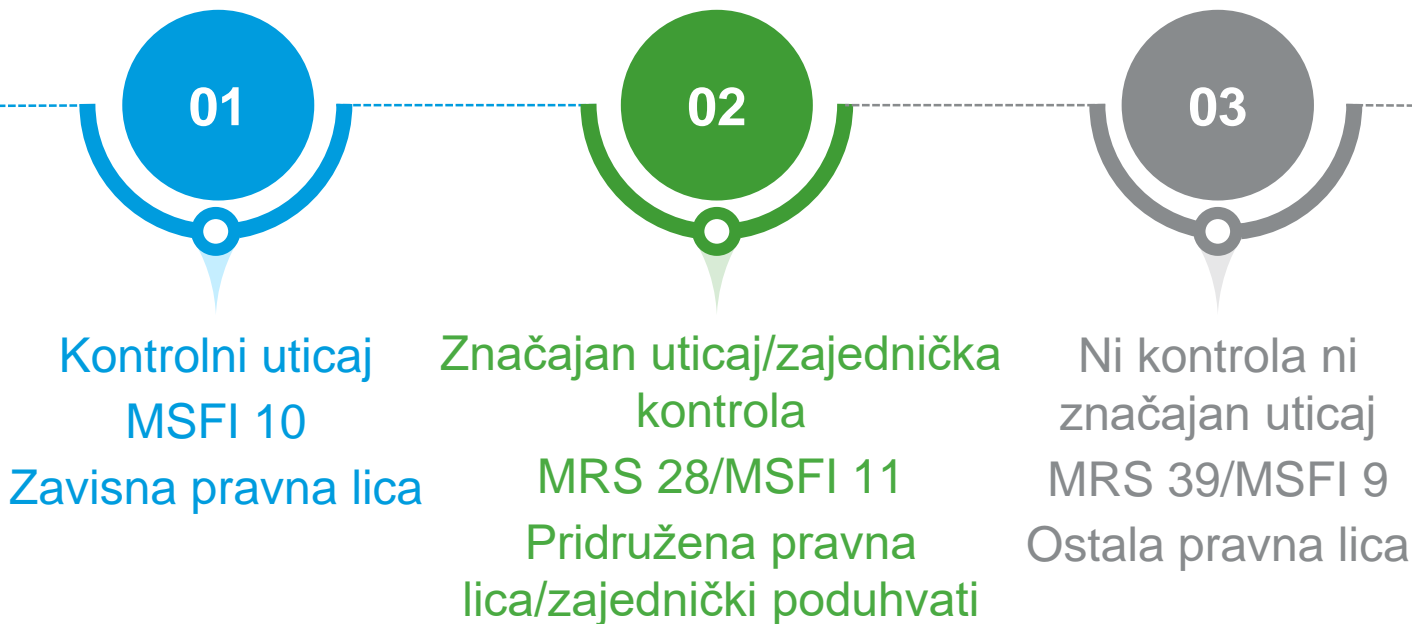
GODIŠNJI SEMINAR 2019

UČEŠĆA U KAPITALU PRIDRUŽENIH PRAVNIH LICA I ZAJEDNIČKIH ARANŽMANA

Srđan Simić

Nivoi kontrole

Računovodstveno obuhvatanje učešća u kapitalu zavisi od nivoa kontrole koju investitor ostvaruje u investiranom društvu

Sadržaj

Značajan
uticaj i
zajednička
kontrola

1

Vrste
zajedničkih
aranžmana

2

Priznavanje i
vrednovanje u
skladu sa
MSFI i MSFI
za MSP

3

Metod
udela

4

Značajan uticaj i zajednička kontrola

Šta znači uticaj i kontrola
investitorima?

Značajan uticaj u skladu sa MRS 28

- Ako investitor poseduje 20% ili više, procenata glasačke moći entiteta u koji je investirao, ali manje od 50%,
- Investitor ostvaruje značajan uticaj kada poseduje pravo učestvovanja u donošenju odluka o finansijskim i poslovnim politikama tog društva,
- Direktno pravo ili indirektno preko povezanih lica.

Značajan uticaj u skladu sa MRS 28

Postojanje značajnog uticaja iz paragrafa 6. MRS 28:

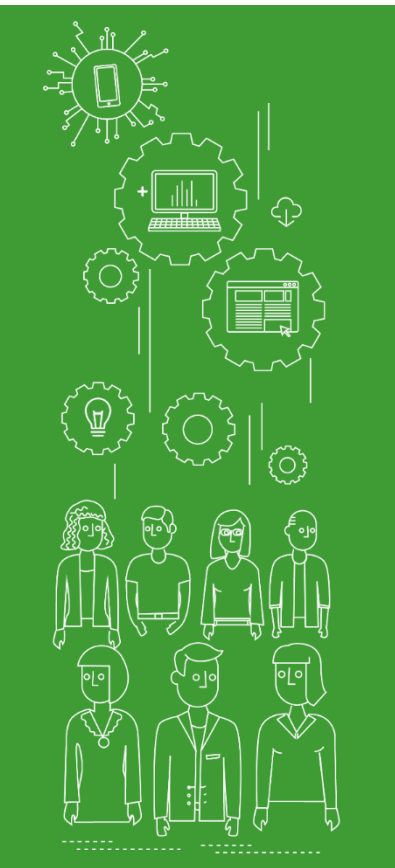
- Zastupljenost u organima upravljanja društva u koji je investirano;
- Učešće u procesima, uspostavljanju politika i raspodelama dobiti;
- Materijalno značajne transakcije između investitora i društva u koji je investirao;
- Razmena rukovodećih lica.

Zajednička kontrola u smislu MSFI 11

Zajednički aranžman je ugovorni aranžman u kojem dva ili više učesnika imaju zajedničku kontrolu.

Procena da li aranžman kontrolišu sve strane može zahtevati prosuđivanje.

- Ugovorom dogovorena podela kontrole,
- Odluke o relevantnim aktivnostima zahtevaju jednoglasnu odluku strana koje dele kontrolu,
- Nijedna strana ne kontroliše aranžman samostalno.

Vrste zajedničkih aranžmana

Koja prava poseduju investitori?

Vrste zajedničkih aranžmana

Zajedničko
poslovanje

Zajednički
poduhvat

U Srbiji se zajednički
aranžmani tretiraju kao
zajednički poduhvati.

Strane u zajedničkom aranžmanu stiču
prava na neto imovinu

Ugovorne strane nemaju prava u
imovini aranžmana

Strane su odgovorne samo do visine
svojih uloga u zajedničkom aranžmanu

Ugovornim aranžmanom se utvrđuje
učešće svakog investitora u rezultatu

Priznavanje i vrednovanje učešća u kapitalu u skladu sa MSFI i MSFI za MSP

Koji okvir za finansijsko izveštavanje primenjuje investitor?

Priznavanje i vrednovanje po MRS/MSFI

U prethodnim verzijama MRS 27:

- Početno priznavanje učešća u zajedničke poduhvate i pridružene entitete meri po nabavnoj vrednosti;
- Nakon početnog priznavanja, učešća u zajedničkim poduhvatima i pridruženim entitetima se mere po metodi nabavne vrednosti ili fer vrednosti ako učešće ima kotiranu tržišnu cenu.

Priznavanje i vrednovanje po MRS/MSFI

U verziji MRS 27 koja je izmenjena 2014. godine, investitor računovodstveno obuhvata učešća u zajedničke poduhvate i pridružene entitete:

- po nabavnoj vrednosti;
- u skladu sa MSFI 9 (MRS 39);
- po metodi udela koja je definisana u MRS 28.

U paragrafu 24. MSFI 11 je navedeno da investitor u zajedničko poduhvatu koristi metod udela za vrednovanje svog učešća u kapitalu.

Priznavanje i vrednovanje po MRS/MSFI

Investitor u
pridruženi
entitet ili
zajednički
poduhvat
obavezno
primenjuje
metod udela

Prilikom sastavljanja pojedinačnih finansijskih izveštaja kada:

- Nije matično pravno lice
- Nije zavisno pravno lice

Ako je matično pravno lice koje sastavlja konsolidovane finansijske izveštaje.

Priznavanje i vrednovanje po MSFI za MSP

Paragraf 4. odeljka 14 Investicije u pridružene entitete

- Model nabavne vrednosti
- Model fer vrednosti
- Metod udela

1

Paragraf 9. odeljka 15 Investicije u zajedničke poduhvate

- Model nabavne vrednosti
- Model fer vrednosti
- Metod udela

2

Metod udela

Kako primeniti?

Metod udela - paragraf 10. MRS 28

Priznavanje
investitorovog udela
u dobitku/gubitku
investiranog društva

Promene kao
posledica izmena u
ostalom rezultatu
investiranog društva

01

Početno priznavanje
po nabavnoj vrednosti

02

Raspodela dobiti
primljena od
investiranog društva

03

04

Metod udela - paragraf 10. MRS 28 (nastavak)

01

Primer 5.

Učešće 25%

Procena značajne kontrole

Stav za knjiženje: 041/241

02

Primer 6.

Rezultata poslovanja

Stav za knjiženje: 565/041

Stav za knjiženje: 041/665

03

Primer 7.

Odluka o raspodeli dobiti se
ne knjiži kod investitora već
priliv od dobiti

Stav za knjiženje: 241/041

04

Primer 8.

Pridruženo društvo priznalo
revalorizacione rezerve

Stav za knjiženje: 041/333

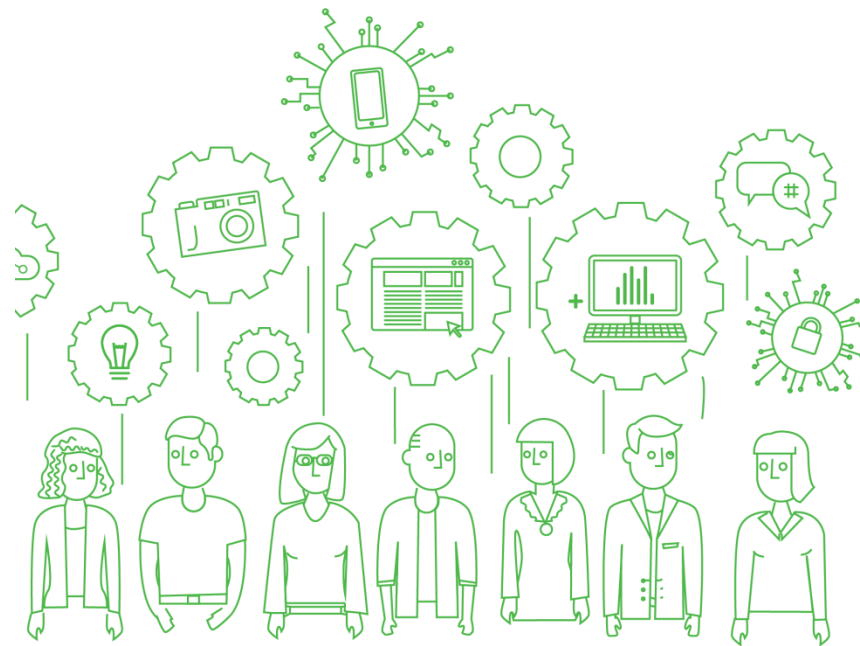
Metod udela - ostala pitanja

- Poreski tretman rashoda od učešća u gubitku pridruženih pravnih lica i zajedničkih poduhvata;
- Smanjenje vrednosti plasmana ispod iznosa koji je investiran,
- Periodi izveštavanja;
- Istovrsne računovodstvene politike;

Metod udela u konsolidovanim fin. izveštajima

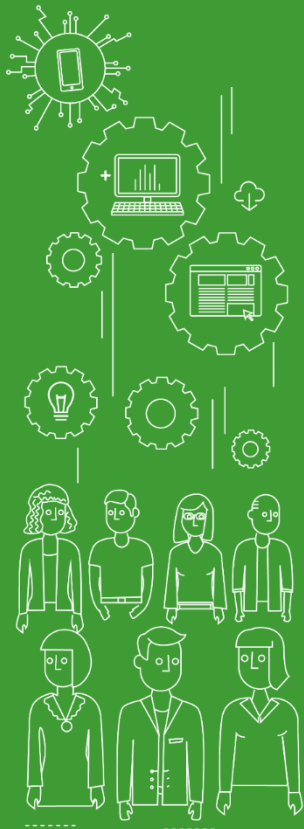
- Obaveza sastavljanja konsolidovanih finansijskih izveštaja u skladu sa članom 27. Zakona o računovodstvu;
- Primena metoda udela podrazumeva isti postupak kao kod pojedinačnih finansijskih izveštaja;

Metod udela u konsolidovanim fin. izveštajima

- Kada su različiti članovi grupe vlasnici pridruženog entiteta ili zajedničkog poduhvata - primenjuje se zbirni iznos vlasničkog učešća;
- Razmatra se da li pridruženi entitet ili zajednički poduhvat menja status - zavisno pravno lice koje se potpuno kontroliše.

MSFI 10 Konsolidovani
finansijski izveštaji

Hvala na pažnji

Pitanja?